O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

«Агар иқтисодий ўсиш, тараққиёт — жамиятимизнинг танаси бўлса, маънавият, маърифат ва сиёсий онг етуклиги унинг руҳи ва жонидир».

SHU AZIZ VATAN — BARCHAMIZNIKI

O'ZBEKISTON OVOZI

IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETA

O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI

• 2007-yil • 18-avgust • Shanba • 98 (27.743) • www.uzbekistonovozi.uz • 1918-yil 21-iyundan chiqa boshlagan

☑ ЎзХДП — хотин-қизларнинг мустаҳкам таянчи

Кеча Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Халқ демократик партияси «Фаол аёллар» қанотининг республика конференцияси бўлиб ўтди. Унда юртимизнинг барча ҳудудларидан сайланган делегатлар, Олий Мажлис Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси, маҳаллий Кенгашлар депутатлари, Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, қатор жамоат ташкилотлари вакиллари, маҳаллалардан бир гуруҳ фаол аёллар иштирок этдилар.

ФАОЛ АЁЛЛАР

ЖАМИЯТ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТИДА ЕТАКЧИ КУЧ

Конференция делегатлари дастлаб Мустақиллик ва Эзгулик монументини зиёрат қилиб, пойтахтимизнинг Бош майдонидаги бунёдкорлик ўзгаришлари билан танишдилар.

Маълумки, Ўзбекистон Президенти И.А.Каримовнинг «Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармонида хотин-қизларни ижтимоий-ҳуқуқий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, аёлларнинг касбий, жисмоний, маънавий ва интеллектуал савиясини юксалтириш, ижтимоий-сиёсий фаоллигини, давлат қурилишида кенг иштирокини таъминлашга қаратилган умуммиллий сиёсатни рўёбга чиқариш барчамизнинг устувор вазифамиз эканлиги алоҳида белгиланган эди. Айни шу масала «Фаол аёллар» қаноти конференциясининг бош мавзуси бўлди.

Конференцияда шу йил июнь-августь ойларида туман, шаҳар ва вилоятларда ўтказилган «Фаол аёллар» қаноти тадбирларининг якуни таҳлил қилинди. «Замонавий фаол аёл – юксак маънавият, ҳуқуқий саводхон ва сиёсий маданият уйғунлиги тимсолидир» мавзуи доирасида қанот ишларини жонлантириш, унинг галдаги вазифалари, ЎзХДП Дастуридан келиб чиққан ҳолда аёлларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш баробарида улардаги ижтимоий-сиёсий фаоллик, ҳуқуқий маданиятни ошириш масалалари атрофлича муҳокама этилди.

Конференцияда Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши раиси, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Латиф Ғуломов маъруза қилди.

— Партиянинг «Фаол аёллар» ҳаракати биринчи навбатда, ЎзХДП аъзолари ва партия электорати вакилларида онгли фуқаролик фаоллиги ва масъулиятини шакллантириш ҳамда унга тўла амал қилиш кўникмаларини тарбиялашга қаратилиши лозим, — деди нотиқ. — Мамлакатимизда барча фуқаро нафақат тенг ҳуқуқли, балки тенг масъулиятлидир. Бу барчамиз ўз конституциявий ҳуқуқларимизни англаган ҳолда, онгли, масъулиятли равишда улардан фойдалана олишимиз билан белгиланади. Бу йўналишда «Фаол аёллар» қаноти хотин-қизларда ҳуқуқ, эркинлик ва фуқаролик масъулияти нималардан иборат эканлигини нафақат тушунтириши, балки улардан амалда фойдаланишга кўмаклашиши керак. «Фаол аёллар» қанотининг партияни салоҳиятли кадрлар билан мустаҳкамлаш борасидаги иштироки ҳам алоҳида аҳамиятга эга. Хотин-қизлар орасидан салоҳиятли етакчи-лидерларни аниқлаш, ЎзХДПнинг барча даражадаги сайланма органларида ишлаш ва келгусида депутатликка номзод сифатида тайёргарлигини таъминлаш қанотнинг муҳим вазифасидир.

2-бет

☑ Эътироф

Умар ал-САНЖАРИЙ:

«АЛЛОМАЛАР ЮРТИ ҲАЙРАТГА СОЛДИ»

Тошкент ва Самарқандда бўлиб ўтган икки кунлик халқаро илмий-амалий конференция ўз ишини якунлади. Унда қатнашган хорижлик мартабали меҳмонлар ушбу нуфузли анжуман Ўзбекистоннинг бой миллий-маънавий мероси ҳамда бугунги куни билан яқиндан танишишга имконият яратганини таъкидлашмоқда. Бирлашган Араб Амирликларининг «Ал Баён» газетаси таҳририяти директори, марказий ТВ ходими Умар ал-Санжарий бизга ўз таассуротларини шундай ҳикоя қилади:

— Менинг Ўзбекистонга иккинчи бор келишим. Ўтган йили ҳам келган эдим. Шу қисқа вақт ичида мамлакатингизда, хусусан, пойтахт Тошкент шаҳрида жуда катта ўзгаришлар бўлибди. Бу сафарим давомида бир нарсага аҳамият бердимки, сизда одамлар бир-бири билан қандай дўстона муносабатда бўлса, меҳмонларга ҳам худди шундай ҳурмат, эъзоз кўрсатаркан. Сўзларимни муболағага йўймангу, ҳақиқатда халқингиз маданияти бошқаларникидан устун экан.

Энди конференциядан олган таассуротларимга келсак, уни оддий сўз билан таърифлаш қийин. Анжуманда иштирок этиб, юртингизнинг ислом маданияти ривожига қўшган оламшумул ютуқларини ўз кўзим билан кўрганимдан бағоят бахтиёрман. Бу конференциянинг аҳамияти жуда катта. Чунки у Ўзбекистондай ажойиб мамлакатда, ҳам диний, ҳам дунёвий илмлар бобида оламга машҳур юртда ўтаётганининг ўзи бир шараф. Бу ерда эшитган маърузаларим менда катта таассурот қолдирди. Улар нафақат маъруза, балки илмий тадқиқотлар бўлиб, Ўзбекистонда ислом дини ривожига жуда катта эътибор берилаётгани, буюк аждодларнинг мероси ўрганилаётганидан яна бир далолатдир. Келгусида бу маърузалардан газетамизда ҳам фойдаланиш ниятим бор.

Шуни яна алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиманки, Ўзбекистонда улуғ аждодларнинг ҳозирги авлодлари улар ишини давом эттираётганликларига гувоҳ бўлдим. Ва бу юртда янада буюк инсонлар етишиб чиқишига ишончим комил. Бу ерда нафақат улуғ уламолар, балки аниқ ва табиий фанлар ривожига ҳисса қўшган Ибн Сино, Улуғбек, Ал-Берунийдек сиймолар етишиб чиққанки, уларни етук олимларгина эмас, балки буюк инсонлар деб аташга ҳам ҳақлимиз. Бир сўз билан айтганда, минг эшитгандан кўра бир кўрган яхши экан. Алломалар юрти мени ҳайратга солди.

Ҳозир Ғарбдаги айрим мамлакатларда цивилизациялараро тўқнашув кечмоқда, деган қараш бор. Лекин айни пайтда цивилизациялараро зиддият эмас, балки мулоқот, яқин алоқалар кечаётганини дунёдаги кўплаб халқлар эътироф этишмоқда. Мана шу мулоқотларнинг энг яхши намуналаридан бири, бу юртингизда ўтган конференция бўлди. Чунки бу ерда динлараро бағрикенглик муҳити яратилган, ўзаро тотувлик, инсонлар ўртасидаги меҳр-оқибат халқингизнинг тарихий, миллий илдизлари билан туташиб кетган. Шу хулосалардан келиб чиқиб айтиш мумкинки, юртингиз «Ислом маданияти пойтахти» деган эътирофга ҳар тарафлама лойиқдир.

☑ Нон қадри

КЎЗГА ТЎТИЁ АЙЛАНГ

Яқинда халқ оғзаки бадиий ижоди асарларини ёзиб олиш мақсадида Бухоро вилоятининг олис қишлоқларидан бирида сафарда бўлганимда қадимий ривоятларни сўйлайдиган кекса ровий Саттор бува Аҳмедов билан кўришдим. Япроқлари сокин шовуллаётган тераклар ёнидаги сўқмоқ бўйлаб борар эканман, аллақаердандир ҳозиргина тандирдан узилган noннинг ажойиб иси димоғимга урилиб, кўнглим қандайдир сирли бир ҳислар оғушида энтикиб кетди. Шунда улуғ бобокалонимиз ҳазрат Алишер Навоий номи билан боғлиқ ғаройиб бир ривоят ёдимга тушди.

2-бет

ФАРҒОНАДА АДАБИЁТ БАЙРАМИ

Фарғона вилоятида Ватанимиз мустақиллигининг 16 йиллиги, Самарқанд шаҳрининг 2750, Марғилон шаҳрининг 2000 йиллигига бағишланган «Буюк юрт ифтихори» мавзуида адабиёт кунлари бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Республика маънавият тарғибот маркази, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур тадбирларда Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири Абдулла Орипов раҳбарлигида бир гуруҳ қаламкашлар иштирок этди.

Учрашувларда сўзга чиққанлар мамлакатимизда истиқлол йилларида қўлга киритилган ютуқлар, амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотлар, хусусан, Самарқанд ва Марғилон шаҳарларининг юртимиз тарихида, жаҳон тамаддунида тутган ўрни ҳақида фикр юритдилар.

Шу кунларда ўзининг 2000 йиллигини кутиб олаётган Марғилон шаҳридаги учрашувлар ҳам кўтаринки руҳда ўтди. Шоир ва ёзувчилар Марғилоннинг қутлуғ тўйи арафасида амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишлари билан танишдилар.

— Марғилонни янада яшараётганини кўриб, чин дилдан қувондик, — дейди шоира Хосият Бобомуродова. — Бу шаҳар адабиёт, санъат ва миллий ҳунармандчилигимизнинг қадимий марказларидан бири сифатида маълум ва машҳурдир. Тарихий қадамжолар — Пирсиддиқ мажмуаси, Саид Хўжа Эшон мадрасаси, Жаҳон Отин Увайсий уй-музейи кўркам қиёфа касб этгани, янги-янги иншоотларнинг қад ростлагани қадимий ва навқирон шаҳар чиройига чирой қўшмоқда.

Фарғона вилоятининг бошқа шаҳар ва туманларида бўлиб ўтган учрашувлар ҳам адабиёт ихлосмандларида катта таассурот қолдирди.

М.СУЛАЙМОНОВ,
ЎзА мухбири.

БАРХАНЛАР ОРТИДАГИ ШАҲАРЧА

ҚОРОВУЛБОЗОР БУНДАН ЎН ЙИЛ МУҚАДДАМ САҲРО ҚЎЙНИДА МЎЪЖИЗАДЕК ҚАД КЎТАРГАН НАВҚИРОН КЕНТЛАРДАН БИРИДИР

Ҳа, бундан роппа-роса ўн йил муқаддам Қоровулбозор кенгликлари, аниқроғи, қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куядиган саҳрода Бухоро нефтни қайта ишлаш заводининг ишга туширилиши чиндан ҳам мўъжиза бўлганди. Ўшанда корхона қурилишида иштирок этган Франция, Америка, Туркия мамлакатларининг машҳур фирмалари, банк ва компаниялари бу кўҳна замин меҳнаткашларининг нималарга қодир эканликларини кўриб ҳайратда қолишди. Хусусан, Франциянинг «Текнип» фирмаси раҳбари Пьер Вайо заводнинг тақдимот маросимида шундай деганди: **«Европада бунақа завод 5-6 йилда қурилади. Қоровулбозорда эса атиги 3,5 йилда ишга тушди. Мўъжиза...»**

Дарҳақиқат, Бухоро нефтни қайта ишлаш заводининг ишга туширилиши Ўзбекистон тарихида юз берган қутлуғ воқеалардан бири бўлди. Таъбир жоиз бўлса, ўшанда қип-қизил саҳро қўйнида тараққиётнинг янги бир намунаси яратилди. Корхонагина эмас, унинг атрофи кўкаламзор масканга — янги воҳага ҳам айланди, мўъжазгина шаҳарча вужудга келди.

— Йиллар ўтгани сайин корхонамиз мамлакат иқтисодиётида нақадар муҳим аҳамият касб этишини халқимиз бугун янада чуқурроқ англамоқда, — дейди завод директори, техника фанлари доктори, ХДП фаоли Шамшиддинхўжа Саидаҳмедов. — Буни биргина шу йилнинг ярим йиллик кўрсаткичлари ҳам исботлаб турибди. Бултургига нисбатан ўтган олти ойда нефть ва газ конденсатини қайта ишлаш суръати 117 фоизга ўсди. Жаҳон андозаларига мос келувчи юқори октанли бензин, авиакеросин, суюлтирилган газ ва бошқа хил маҳсулотлар ҳажми ошди.

Эришилган натижалар замирида моддий манфаатдорлик катта ўрин тутди. Ўтган ойларда ишлаб чиқарилган маҳсулотни ташқи ва ички бозорда сотиш эвазига 70 миллиард сўм даромад олинди. Бунинг 27 миллиард сўми соф фойда бўлди ва у табиийки, корхона ишчи-хизматчилари турмуши фаровонлашувига йўналтирилаяпти. Масалан, ўтган ярим йил ичидаёқ 4300 квадрат метрли 15 та коттеж калитлари корхона илғор ишчи-хизматчилари қўлига топширилди. Ҳозир яна шундай 20 та коттеж қурилиши ниҳоясига етмоқда. 225 ўринли маданият саройи қурилиши тугалланиш арафасида...

— Мустақилликнинг сўнгги йиллари давомида нефтчилар шаҳарчаси қиёфаси бутунлай ўзгарди, — сўзга қўшилди **корхона бошланғич партия ташкилоти раиси Нодир Тешаев.** — Ўнлаб турар жой бинолари, кўп тармоқли шифо маскани, ёзги дам олиш оромгоҳи, болалар спорти мажмуалари, ёшлар маркази сингари иншоотлар бунёд этилди. Қисқаси, барханлар ортида қад кўтарган шаҳарчамизда вояга етаётган ёш йигит-қизлар эндиликда Юртбошимиз даъватига жавобан касб-ҳунар коллежларида малакали мутахассис бўлиб етишмоқдалар...

Даврон БАҲРОНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ГУМАНИТАР СОҲАДАГИ САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

Япония ташқи ишлар вазирининг парламентдаги ўринбосари, парламент депутати Мидори Мацушима хоним 17 август куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, олий ва ўрта махсус таълим вазири Рустам Қосимов билан учрашди.

Мулоқот чоғида Ўзбекистон билан Япония ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик барча жабҳаларда, жумладан, фан, таълим, маданият ва соғлиқни сақлаш соҳаларида ҳам изчил ривожланиб бораётгани, бунда икки давлат раҳбарларининг учрашувларида эришилган келишувлар муҳим ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилаётгани алоҳида таъкидланди.

М.Мацушима Ўзбекистонда Президент Ислом Каримов раҳнамолигида иқтисодиёт, фан-таълим, маданият, айниқса, соғлиқни сақлаш жабҳасини ривожлантириш борасида амалга оширилаётган кенг қамровли ишларга юксак баҳо берди. Томонлар мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик давлатимиз раҳбарининг 2002 йили Японияга ташрифи чоғида имзоланган Дўстлик, стратегик шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги қўшма баёнотга мос равишда ривожланиб бораётганини қайд этдилар.

Музокарада ҳамкорликда ўзаро манфаатли лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишга оид масалалар юзасидан атрофлича фикр алмашилди.

Учрашув якунида Ўзбекистон ва Япония ҳукуматлари ўртасида «Акушерлик ва гинекология илмий-текшириш институтини тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш» лойиҳаси имзоланди. Мазкур ҳужжат Акушерлик ва гинекология илмий-текшириш институтининг жарроҳлик ва диагностика бўлимларини техник жиҳозлар билан таъминлашни кўзда тутади.

Шу куни япониялик меҳмон Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигида ҳам музокара ўтказди.

Нодира МАНЗУРОВА,
ЎзА мухбири.

O'zbekiston havo yo'llari
TOSHKENT XALQARO AEROPORTI
Хизматлар лицензияланган

☑ ЎзХДП вилоят кенгашларида

МУЛК ВА МОДДИЙ МАБЛАҒЛАР

ПАРТИЯ СИЁСИЙ ФАОЛИЯТИНИНГ САМАРАЛИ БЎЛИШИНИ ТАЪМИНЛАШГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Сиёсий партиялар устав фаолияти давлат томонидан молиялаштирилиши уларнинг молиявий масалаларда масъулиятини кескин оширди. Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси томонидан сиёсий кучлар маблағлардан фойдаланишини тафтиш қилиш, бу борада Олий Мажлис Қонунчилик палатасига ҳисоб бериш тизими вужудга келди. Шу сабабли Ўзбекистон ХДПда моддий-техника ресурслари, партия мулкидан самарали фойдаланиш масалалари кўтарилаяпти. Бу борада тафтиш комиссияларининг ролини ошириш, ички аудит тизимини шакллантиришга эътибор кучайтирилмоқда. Партия Марказий Кенгаши ва Марказий тафтиш комиссияси томонидан республика айни шу масалада семинари ташкил этилган эди. Энди бу машғулотлар минтақавий партия кенгашларида давом этаяпти.

Тошкент вилояти, вилоятдаги туман, шаҳар партия кенгашлари раислари, бош ҳисобчилари, тафтиш комиссиялари раислари ва аъзолари иштирок этган семинарнинг Чирчиқ шаҳрида ўтказилиши замирида алоҳида сабаблар ҳам бор. Биринчидан, ушбу партия кенгаши молиявий барқарор, партия мулкидан самарали фойдаланаётган ташкилот ҳисобланади. Иккинчидан, ХДПда ахборот-услубий марказларини ташкил этиш ишлари олиб борилаётган бир пайтда, бу ерда ушбу соҳада жуда яхши тажриба бор. Учинчидан, сиёсий реклама, тарғибот-ташвиқот ишларини ҳам ўрганса арзийди. Иштирокчилар даставвал партия кенгаши кутубхонаси, ахборот-услубий маркази, Жамоатчилик қабулхонаси, фаолияти, тарғибот-ташвиқот ишлари билан танишдилар. Ўзаро фикр, тажриба алмашдилар.

Ўзбекистон ХДП Марказий тафтиш комиссияси, Тошкент вилоят партия кенгаши раиси Сирожиддин Аъзамов партияда молиявий назорат-тафтиш ишлари ҳам энди тегишли равишда ўзгариши лозимлигига эътибор қаратди.

— Тафтиш комиссиялари янги шароитларда ички аудит мақомига эга бўлади, — деди у. — Унинг асосий вазифаси партия кенгашларининг мулк ва маблағларни бошқариш бўйича ишлари қонунга мувофиқлиги ва самарадорлигини текширишдан иборат. Ўтиб бораётган йилимизнинг иккинчи ярмидан бошлаб барча партия кенгашларида ички аудит режали ва узлуксиз равишда ўтказилади.

— Бугунги кунда тафтиш комиссиялари ўзининг ҳақиқий ўрнига эга бўлиши, жонланиши керак, — деди Тошкент вилоят партия кенгаши тафтиш комиссияси, ЎзХДП Янгийўл шаҳар кенгаши раиси Адҳам Маҳмудхонов. — Мазкур семинарнинг ўтказилиши бизга туртки бўлиши лозим. Бу пировардида партия ташкилотлари молиявий аҳволи барқарорлашувига хизмат қилади.

— Партия кенгаши етакчиси нафақат кучли сиёсатчи, жамият ҳаёти, муаммоларини яхши биладиган, унинг ечими йўлларини таклиф эта оладиган жамоат арбоби, балки билимдон молиячи, иқтисодчи бўлиши ҳам талаб этилаяпти, — деди ЎзХДП Бўстонлиқ туман кенгаши раиси Рихсивой Махаматов. — Шундагина мол-мулк ва маблағларимиз дастурий мақсадларимизни амалга оширишга самарали хизмат қилади.

Шунингдек, семинарда ЎзХДП Бўка туман кенгаши раиси Абдурашид Расулов, Чиноз туман кенгаши тафтиш комиссияси раиси Мирсултон Мирёқубов ва бошқалар ҳам ўз фикрларини билдирдилар. Анжуман сўнггида тафтиш комиссиялари фаолиятини такомиллаштириш юзасидан чора-тадбирлар белгилаб олинди.

(Ўз мухбиримиз).

Суратда: *семинар иштирокчилари.*

Козим ЎЛМАСОВ олган сурат

ФАОЛ АЁЛЛАР

ЖАМИЯТ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТИДА ЕТАКЧИ КУЧ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Маъруза билан чиққан Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши раиси ўринбосари Гулруҳ Аъзамова партия барча кенгашлари қошидаги Жамоатчилик қабулхоналари орқали хотин-қизлар ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш, ижтимоий қўллаб-қувватлаш ҳамда муҳофазага муҳтож аёлларга алоҳида ғамхўрлик кўрсатиш, меҳнатга қобилиятли аёлларнинг бандлигини таъминлаш масалалари ҳақида фикр, таклифларини билдирди.

Шунингдек, конференцияда Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси раиси ўринбосари Гулнора Маърупова, Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитаси раиси, Олий Мажлис Сенати аъзоси Фарида Абдураҳимова, Ўзбекистон ХДП Сирдарё вилоят кенгаши раиси ўринбосари, Олий Мажлис Сенати аъзоси Ҳаётхон Ортиқбоева, Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши масъул ходими Насиба Тиллахўжаева, Қорақалпоғистон республика, Қашқадарё, Наманган вилоят партия кенгашлари «Фаол аёллар» қаноти раислари Гулнара Нурлипесова, Комила Каромова, Дилором Сайфиддинова ва бошқалар ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Айтилган таклифлардан келиб чиқиб «Фаол аёллар» қанотининг устувор вазифалари ишлаб чиқилди ҳамда қанот фаолияти келгуси йўналишларини белгилаб берувчи резолюция қабул қилинди.

Конференцияда ташкилий масалалар ҳам кўриб чиқилди. «Фаол аёллар» қаноти минтақавий бўлимлари вакилларидан иборат бошқарув кенгаши сайланди.

Шу куни конференция делегатлари Олий Мажлис Қонунчилик палатасида бўлишди. Ўзбекистон ХДП фракцияси аъзолари билан учрашув бўлиб ўтди. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари, Ўзбекистон ХДП фракцияси раиси Аслиддин Рустамов парламент қуйи палатасининг фаолияти, қонунчилик ва қонун ижодкорлиги жараёнида фракция аъзоларининг иштироки, янги қабул қилинаётган қонунлар ва уларнинг партия электорати, хусусан, аёллар манфаатларини ҳимоя қилишдаги ўрни ҳақида батафсил гапириб берди. Уларнинг кўплаб саволларига депутатлар Шарбат Абдуллаева, Фахриддин Ражабов, Алия Юнусовалар ҳам батафсил жавоб қайтардилар. Шунингдек, фаол аёллар Тошкент шаҳридаги «Истиқлол» маҳалласи хотин-қизлари билан ҳам учрашдилар, Ҳастимом (Ҳазрати Имом) мажмуасини зиёрат қилдилар.

Беҳзод ШУКУРОВ,
«Ўзбекистон овози»
мухбири

Суратларда: конференция иштирокчилари

ВАЗИФАЛАР МУҲОКАМА ЭТИЛДИ

Ўзбекистон ХДП Элликқалъа туман кенгашининг пленуми бўлиб ўтди. Унда туман кенгаши, тафтиш комиссияси аъзолари, партиядан сайланган Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, туман Кенгаши депутатлари, бошланғич партия ташкилотлари раислари иштирок этдилар.

Фаоллар анжуманида Жўқорғи Кенгес депутати Неъматулла Худойберганов, Ўзбекистон ХДП Қорақалпоғистон республика кенгаши раиси ўринбосари Алписбой Ибадуллаев сўзга чиқиб, мамлакатимиз мустақиллигининг 16 йиллигини жойларда кенг нишонлашда партия ташкилотларининг ўрни, кейинги пайтда юртимизнинг халқаро майдонда обрўсининг ошиб бораётгани, жаҳон жамоатчилигининг Ўзбекистонга қаратаётган эътибори ҳамда бу масалаларни тарғиб қилишда партия фаолларининг роли ҳақида тўхталдилар. Пленумда ташкилий масала кўрилди. Тимур Камалов Ўзбекистон ХДП Элликқалъа туман кенгаши раиси этиб сайланди.

Рейимбой ЕШИМБЕТОВ.

☑ Нон қадри

КЎЗГА ТЎТИЁ АЙЛАНГ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Ҳикоя қилишларича, кунлардан бир куни султон Ҳусайн Бойқаро сарой аъёнларини йиғиб, «Менга дунёдаги энг яхши ҳидни келтиринг!» — деб буюрибди. Сарой аҳли чор тарафга югуришиб, унга қучоқ-қучоқ гул келтиришса ҳам, мушку анбар олиб келишса ҳам, ер юзидаги жамики хушбўй ҳидли нарсаларни муҳайё этишса ҳам султоннинг кўнгли тўлмабди. Шунда вазирлар нима қилишни билолмай, Алишер Навоий ҳузурига борибдилар. Ўша кунлари шоир ижод билан банд бўлгани учун саройдаги ҳангомалардан бехабар экан. Вазиру уламолар бўлган воқеани айтиб бериб:

— Султонимиз айтган ҳидни топиб, бизни шу мушкулотдан халос қилинг, — дейишибди. Шунда Навоий:

— Ўтган йили буғдой пишиғи маҳали бир деҳқон дўстимникига «ҳорманг»га борганимда, у суҳбат асносида «энг лаззатли ва ёқимли ҳид — қайроқи буғдой унидан ёпилган нон ҳиди, унга ҳеч қайси ҳид етолмайди» дегани эсимда. Шунинг учун султонимизга янги ёпилган нонни олиб боринглар! — деб жавоб берибди.

Аъёнлар хурсанд бўлишиб, Алишер Навоий айтганидай, бир сават нон ёптириб, саройга олиб борибдилар. Бир зумда саройга ажиб, ёқимли ҳид таралиб, барчанинг дилини яшнатиб юборибди.

— Раҳмат, — дебди Ҳусайн Бойқаро қувониб, — кўнглим янги ёпилган нон исини истаётган экан, топиб келибсиз. Дунёда янги ёпилган нон исидан кўра азизроқ, ёқимлироқ ҳид йўқ экан.

— Султоним, раҳматни бизга эмас, ғазал мулкининг шоҳи жаҳони Мир Алишер Навоийга айтинг. Кўнглингизнинг хоҳишини шу киши топди, — деб жавоб беришибди аъёнлар.

Дўстининг камтарлигига, донолигига яна бир бор таҳсин ўқиган султон Ҳусайн Бойқаро шоир ва унинг деҳқон дўстига бош-оёқ сарпо беришни буюрибди...

Халқимизда ноннинг бу қадар азиз тутилиши, эъзозланиши бежиз эмас. Зеро, урф-одат ва маросимларимизда, расм-русумларимизда нон табаррук неъмат сифатида беҳад қадрланади. Янги туғилган чақалоқни бешикка белаётганда, бола улғайиб катта бўлса ризқ-насибали бўлсин деган ниятда ёстиғининг тагига кулча нон қўйилади. Чилла даврида болани ташқарига олиб чиқилганда гўдакка ёвуз кучлар зиён-заҳмат етказмасин деган мақсадда она қўлтиғига нон қисиб олади. Қизалоқларнинг тирноғини илк бор олаётганда ёши улуғ, ўзидан тиниб-тинчиган нуроний момолардан бири «қизимнинг қўли ширин бўлсин, келгусида пазанда бўлсин, тоғора-тоғора нон ёпсин!» — деб боланинг тирноғини ноннинг устида олган. Ҳатто ёш бола биринчи марта атак-чечак қилиб юра бошлаганда оёғининг тагидан кулча нон думалатганлар ва «қўшни болалардай югуриб юрсин» деб қўни-қўшниларнинг болаларига бўлиб берганлар.

Оила аъзоларидан бирортаси узоқ сафарга отланса, ўша кишига нон тишлатишган ва уни бирор рўмолга ўраб уй тўрига осиб қўйганлар. Шундай қилинса, сафарга кетган киши ризқи тортиб, эсон-омон қайтиб келади деб умид қилганлар. Ҳатто иккинчи жаҳон уруши даврида фронтга кетган фарзандидан «қора хат» олган бўлса-да, нури дийдасининг қайтиб келишига умидвор бўлганча, жигаргўшаси тишлаган нонни бир неча ўн йиллар мобайнида кўз қорачиғидай асраган оналарни кўрганимда қадриятларимизнинг нечоғли умрибоқийлигини ҳис қилганман.

Нон азиз тутилганлиги учун ҳам ҳатто буғдой экилган далани кесиб ўтиш гуноҳ саналган. Одатимизга кўра, совчиларга розилик билдирилгач, никоҳ тўйи маросими «Нон синдириш» деган удум билан бошланади. Бунда маҳалланинг энг обрў-эътиборли кишиларидан бири иккита нонни устма-уст қўйиб синдиради ва маросим қатнашчиларига улашади. Бунда икки ёш қўша қарисин, ризқи бутун бўлсин деган маъно англашилади. Айрим вилоятларимизда келинни чимилдиққа олиб кираётган янгалардан бири унинг боши устига нон тутиб туради, баъзан эса келиннинг қўлтиғига нон қистириб қўядилар. Тўйдан кейин бажариладиган «юз очди» маросими куни қайнона келинининг қўлини унга ботиради ва «Илоҳим тоғора-тоғора ун элагайсиз!» деб ният билдиради.

Халқимиз орасида нонни эъзозлаш билан боғлиқ қўшиқлар, рақслар, терма ва лапарлар ҳам бисёр. Мен 2003 йилда «Остонаси тиллодан» номли фольклор экспедицияси таркибида Наманган вилояти бўйлаб сафар қилганимизда. Наманган шаҳридаги 7-сонли маданият уйи қошида «Ёр-ёр» фольклор-этнографик ансамбли ташкилотчиси, қадимий қўшиқлар шайдоси Бўстонхон ая Пошшаева ижросидаги «Ширмон нон» қўшиғини ёзиб олган эдим.

Маълумки, ширмон нонни тайёрлаш ва пиширишга наманганлик новвойлар жуда уста бўлиб кетишган. Шунинг учун ҳам азал-азалдан Наманган шаҳри ўзининг бўрсилдоқ ширмон нонлари билан машҳур. Бу нонни тайёрлашнинг ўзига хос сир-асрорлари ҳам бор бўлиб, бу фақат шу касб билан махсус шуғулланадиган кишиларгагина маълум бўлган. Улар ширмон нон ёпиш сирларини ҳаммага ҳам ошкор қилавермаганлар, фақат ўз фарзандлари ва бу ҳунарни пухта эгаллаган шогирдларигагина ўргатганлар. Шу боис ширмон нон ёпиш авлоддан-авлодга ўтувчи сулолавий анъаналар сирасига кирган.

Бўстон аяникига борар эканмиз, йўл-йўлакай ширмон нон ёпадиган новвойлардан бирининг уйига ҳам кириб ўтдик. Улар билан суҳбатлашиб, бу ажойиб неъматнинг тайёрланиши билан алоқадор ғоят қизиқарли маълумотларни билиб олдик. Ширмон ноннинг хамирини тайёрлашда нўхат суви ишлатилар экан. Тандирни қиздиришда эса фақат ғўзапоядан фойдаланилади. Унинг хамирини пишириш нонвойдан катта маҳорат ва куч талаб қилар экан. Новвойларнинг айтишларича, бу ноннинг хамири тирсак билан уриб пишитилгани учун кўп куч сарфлашга тўғри келаркан.

Ниҳоят манзилга етиб келдик. Омадимиз бор экан, Бўстонхон ая ўз шогирдлари Қундузхон Эгамбердиева, Анорхон Ботирова, Тамара Асқарова ҳамда Клара Валиевалар билан биргаликда «Ширмон нон» фольклор рақсининг янги талқини устида ишлаётганининг устидан чиқиб қолдик. Гилам тўшаб қўйилган айвончада ширмон нон ёпиш учун зарур бўладиган супра, элак, тоғора ва бошқа нарсалар тайёрлаб қўйилган. Усти дастурхонча билан ёпиб қўйилган тоғорада хамир кўпчиб турарди. Ошхона томондан эса ўт қаланган тандирнинг гуриллаб ёниши қулоққа чалинди. Шундоққина кўз ўнгимизда наманганча ширмон ноннинг ёпилиши жараёни билан боғлиқ ҳаётий лавҳалар намоён бўла бошлади.

Кекса онахон саҳарда ўрнидан туриб, юз-қўлини ювади ва кун қизимасдан нон ёпиш ҳаракатига тушди. Айвонда туриб, қизу келинларини чақирди. Улар ҳам бирин-кетин бирлари ун, бирлари ёғли жизза, бирлари сув ва яна бирлари қатиқ билан седана олиб чиқдилар. Бўстонхон ая ширмон ноннинг хамирини тайёрлаш жараёнини ҳам рақс воситасида кўрсатиб бердилар. Тайёр бўлган хамирни ўраб қўйгач, пешонасини бир артиб қўйиб, нон тўғрисидаги қуйидаги қўшиқни ижро этди:

Нон азиздур дўстлар,
Зинҳор уни хор айламанг.
Йўл аро қолса тушиб
Олмоққа сиз ор айламанг.

Қолса отиб ташламанг,
Сиз тўтиё айланг уни.
Нонни кўп исроф қилиб,
Дилларга озор айламанг.

Экдилар дон нон учун,
Сиз-биз каби инсон учун.
Шу сабаб деҳқон меҳнатин,
Ҳеч бир бекор айламанг.

Бу қўшиқда инсон меҳнатининг ҳаётбахшлигини англатувчи буюк неъматлардан бири — нонни улуғлаш, дон етиштирган, ғаллани ўриб-янчиб ун қилган ҳамда ўша маҳсулотдан нон тайёрлаган заҳматкаш кишиларнинг меҳнатини қадрлаш ғояси мужассамлашган.

Маматқул ЖЎРАЕВ,
филология фанлари
доктори, профессор.

☑ Баркамол авлод орзуси

ЯПОНИЯ ТАЖРИБАСИ ҚЎЛЛАНИЛМОҚДА

Абдивоси ҲАЙДАРОВ олган сурат

Тошкент вилояти «Кенсой» қишлоқ хўжалиги касб-ҳунар коллежида «Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш» йўналиши ўқув-лаборатория ва технологик жиҳозларидан фойдаланиш ҳамда техник хизмат кўрсатиш бўйича ўқув-амалий семинар бўлиб ўтди.

Тадбир Япония халқаро ҳамкорлик банки (JBIC)нинг имтиёзли кредити доирасида амалга оширилган «Ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш» лойиҳаси асосида ташкил этилди. Унда кредитга эга бўлган юртимиздаги қишлоқ хўжалиги соҳасига ихтисослаштирилган 50 та касб-ҳунар коллежларининг раҳбар ходимлари, ўқитувчилари иштирок этди.

Семинар доирасида қатнашчилар соҳанинг етти йўналишига бўлинган ҳолда ўзаро тажриба алмашдилар, Япониядан келтирилган янги техника ва технологиялардан самарали фойдаланиш йўллари билан танишдилар, ўқув хоналарини лаборатория жиҳозлари билан таъминлаш, қўлланмалар ишлаб чиқишни йўлга қўйишга келишиб олдилар.

Семинарда иштирок этган «Ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш» лойиҳасини мустаҳкамлаш учун махсус кўмак дастури раҳбари Юджи Курокова юртимизда таълим тизимига, ёш авлод тарбиясига қаратилаётган эътиборни алоҳида эътироф этди. Бу каби ҳамкорликнинг йўлга қўйилиши келажакда халқларимиз ўртасидаги ўзаро дўстликни мустаҳкамлаши шубҳасиз.

Жасур ҲУСАНОВ.

Суратда: *тадбирдан лавҳа.*

МУРУВВАТДАН ЯЙРАДИ ДИЛЛАР

Мамлакатимиз мустақиллигининг 16 йиллик байрами арафасида Халқ таълими вазирлигига қарашли Меҳрибонлик уйлари ва махсус мактаб-интернатларга «Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастури доирасида Самарқанд автомобиль заводида ишлаб чиқарилган 28 дона «ISUZU» автобуслари топширилди.

Давлат дастурига асосан, бу йил республикамиздаги Меҳрибонлик уйлари, махсус мактаб-интернатлар реконструкция қилиниб, капитал ва жорий таъмирдан чиқарилмоқда, моддий-техника базаси мустаҳкамланмоқда. Шунингдек, «Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастури доирасида мазкур таълим муассасаларини автоуловлар билан таъминлаш ҳам кўзда тутилган бўлиб, бунинг учун Халқ таълими вазирлиги ва «Самарқанд автомобиль заводи» масъулияти чекланган жамияти ўртасида шартнома имзоланди. Унга кўра, мамлакатимиздаги мавжуд Меҳрибонлик уйлари ва махсус мактаб-интернатларга мазкур заводда ишлаб чиқарилаётган автобуслар жорий йилнинг ўзида уч босқичда етказиб берилади.

— Муассасамизда 7 ёшдан 16 ёшгача бўлган 120 нафар жисмоний ва руҳий ривожланишда нуқсони бўлган болалар таълим-тарбия олади, — дейди Самарқанд вилоятидаги 54-сонли ёрдамчи махсус мактаб-интернати директори Қурбон Юсупов. — Ўқувчиларга махсус дастур асосида таълим-тарбия бериш, саломатлигини мустаҳкамлаш баробарида улар ўз қизиқиши, қобилияти ва лаёқатига қараб касб-ҳунарга йўналтирилади. Бунинг учун етмишга яқин ўқитувчи-мураббий, психолог, логопед, врач-ҳамшира ҳар бир тарбияланувчи билан мунтазам шуғулланади. Уларнинг бирор нарсага эҳтиёж сезмай яшаши, таълим олиши учун давлатимиз томонидан етарли шароит яратилган. Тақдим этилган мазкур автобус бизни бениҳол хурсанд қилди. У болаларимиз учун турли экскурсиялар ташкил этишда, Ватанимизнинг диққатга сазовор масканларига сафарлар уюштиришда узоғимизни яқин қилади.

Тадбир сўнггида қувончи қалбига сиғмаётган ўғил-қизларни бағрига олган замонавий шинам автобуслар янги манзиллар томон ошиқди. Бундай беқиёс мурувватдан минглаб диллар яйради. Бу каби эзгу ишлар эса ҳали давом этади.

Зайниддин МАМАДАЛИЕВ.

Тиббиёт: ислоҳотлар самараси

СОҒЛОМ ТУРМУШ ТАРЗИ

ЮРАК-ТОМИР КАСАЛЛИКЛАРИНИ ОЛДИНИ ОЛИШНИНГ АСОСИЙ ОМИЛИ

Мамлакатимиз мустақилликка эришгач, аҳоли саломатлигини мустаҳкамлашга, жисмоний соғлом ва маънавий бой ёш авлодни тарбиялашга, шу билан бирга соғлиқни сақлаш тизмини ислоҳ қилишга алоҳида эътибор қаратила бошланди. Юртбошимизнинг 2003 йил 26 февралдаги «Соғлиқни сақлаш тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони эса мазкур тизимни янада ривожлантиришда ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қила бошлади. Мазкур Фармонга кўра, мамлакатимизда ихтисослаштирилган марказлар ташкил этилди. Шулардан бири Республика ихтисослаштирилган кардиология маркази (РИКМ) ҳисобланади.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, шу қисқа муддат ичида марказнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланди. Бу мақсад учун ҳукуматимиз томонидан 2 миллиард сўм атрофида маблағ сарфланди. Ходимлар учун зарур шарт-шароитлар яратилди, ойлик иш ҳақи сезиларли даражада оширилди. Айни пайтда марказда 10 нафар фан доктори ва 30 нафардан зиёд фан номзоди самарали меҳнат қилмоқда.

Бугун дунёда, хусусан, мамлакатимизда ҳам асосий юрак-қон томир касалликларига ташҳис қўйиш ва даволашнинг янги усуллари ишлаб чиқилиб, амалиётга татбиқ этилмоқда. Бунинг натижасида ушбу касалликларни даволаш сифати анчагина ошди. Айни пайтда мамлакатимизда миокард инфаркти оқибатида содир бўладиган ўлим ҳодисалари деярли икки баробарга камайди.

Айни пайтда марказда маслаҳат поликлиникаси, 160 ўринли стационар ҳамда 8 та бўлим фаолият кўрсатмоқда. Барча нозик биокимёвий текширувлар замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган биокимё лабораториясида амалга оширилади.

Марказда тиббий эҳтиёжга қараб беморлар юрагини ультратовуш текширувидан ўтказиш имконияти мавжуд. Бунда унинг ишлаш фаолияти бир неча асосий кўрсатгичлар асосида баҳоланади. Жумладан, миокард инфаркти, шамоллашдан кейинги чандиқлар ёки юрак клапанларида нуқсон аниқланса, юрак қоринчалари кенгайган бўлса ёки уларнинг деворлари қалинлашса барчаси юзага чиқади. Бу борадаги натижаларга ҳатто Европа кардиологлари ҳам юксак баҳо беришган.

«Аритмия» иборасининг туб маъноси — юракнинг нотекис уриши демакдир. Ушбу дард ниҳоятда нохуш кечади, унга ташҳис қўйиш ҳам осон эмас. Шуни айтиш лозимки, аритмология мактабига Марказий Осиё ҳудудида мамлакатимиз олимлари асос солишган. Бугун «Юрак аритмиялари» лабораториясига кардиология маркази директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган тиббиёт ходими, профессор Р.Қурбонов раҳбарлик қилмоқда. Аслида мамлакатимизда аритмология мактабига унинг ўзи асос солган эди.

Республикамиз кимёгар олимлари томонидан яратилган 10 хил дори-дармон «Юрак аритмиялари» лабораториясида амалиётда синаб кўрилди. Биргина аллапинин дорисининг аритмияларга қарши самараси Ғарб давлатларида яратилган ритмилен, мекситил, соталол, пропафен каби антиаритмик дорилар самараси билан тенг, баъзи хоссалари билан эса устун туриши исботланди. Шунинг учун ҳам аллапинин давлатимизнинг экспорт қилинувчи моллари ичида ўз ўрнини топди.

Жаҳонда жуда кенг тарқалган ва бошқа юрак-қон томир касалликларининг келиб чиқишига асосий омил бўладиган артериал гипертония касаллигини ўрганиш профессор М.Елисеева раҳбарлигида янги поғонага кўтарилди.

Қон босимининг ошуви натижасида кўпчилик артериал томирлар қисила бошлайди, яъни деярли барча ички аъзолар қонсизланишга дучор бўлади. Кўпинча бу жараён кўз, буйрак, юрак каби аъзоларни «нишон» қилиб олади. Аммо энг хавфли ва аянчлиси — бу бош миянинг жароҳатланишидир. Томирлар қисилиши туфайли оқимнинг пасайиши дарҳол «идора маркази»нинг ожизлигига олиб келади. Мазкур хусусиятларни ўрганувчи кардио-церебрал патология лабораторияси ҳам мавжудки, бу ерда мияда қон айланишининг ҳолатига, руҳий тетикликка қисқа фурсатда ва аниқ баҳо берилади, игна билан даволанади, психологик ёрдам кўрсатилади.

Албатта, миокард инфарктидек оғир муаммога рўбарў бўлишдан кўра, мушагининг кислородга доимий «очлиги», яъни сурункали юрак ишемик касаллигини мантиқий равишда барвақт даволаган афзалдир. Лекин бу масаланинг ҳам ўзига яраша қирралари кўп: касалликнинг муқим ёки номуқим кечиши, бу жараёнда артериал гипертония, қандли диабет, семизлик ва бошқа омиллар дориларни қай қисмларда буюриш ва юқори самарага эришиш каби муаммолар шулар жумласидандир. Айнан шундай долзарб муаммолар ечими устида марказимизда истеъдодли олим, тиббиёт фанлари доктори А.Шек етакчилигида чуқур ва атрофлича изланишлар олиб борилмоқда.

Касалликнинг олдини олиш ҳақида сўз юритар эканмиз, тиббиёт фанлари доктори Р.Мамутов раҳбарлигидаги профилактик кардиология бўлимининг бу борадаги хизматлари жуда салмоқли эканини қайд қилиш лозим. Олимларнинг саъй-ҳаракатлари билан юрак-томир касалликларига олиб келувчи асосий омиллар ҳам ўрганиб чиқилиб, эркакларнинг 50 фоизи, аёлларнинг 3 фоизида тамаки чекиш одати мавжудлиги аниқланди. Текширилган аҳоли гуруҳи ичида ҳар тўрт фуқаронинг бирида қондаги липид моддаларнинг миқдори ошганлиги ҳамда ҳар 8 фуқародан бирининг вазни ошиб кетгани қайд этилиб, бу омилларга қарши чора-тадбирлар ва илмий тавсиялар ишлаб чиқилди.

Ихтисослаштирилган марказнинг асосий вазифаларидан яна бири вилоят диспансерларини оталиққа олиш ва уларга яқиндан ёрдам бериб туришдир. Шуни таъкидлаш керакки, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, РИКМ раҳбарияти, маҳаллий ҳокимликларнинг саъй-ҳаракатлари билан Самарқанд, Урганч, Фарғона, Наманган, Андижон, Жиззах вилоятларидаги кардиодиспансерлар моддий-техника базалари яхшиланди. РИКМ қошида мунтазам равишда ўтказиладиган анжуманлар кардиология соҳасидаги беқиёс ҳам илмий, ҳам амалий мактабдир, уларда нафақат сермазмун маърузалар тинглаш мумкин, балки шу фаннинг барча қисмларига оид тиббий адабиётлар шифокорларга бепул тарқатилади.

Яқин келажакда РИКМ қошида интервенцион аритмология ва кардиоангиология каби юксак технологик ёрдам кўрсатиш бўлинмаларини барпо этиш режалаштирилмоқдаки, бу мамлакатимизда кардиологик касалликларнинг олдини олиш ва самарали даволашни янги поғонага кўтаради.

Озод ХЎЖАЕВ,
тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Фанимиз фидойилари

УСТОЗЛИК МАҚОМИ

Дунёда шундай одамлар борки, шовқин-суронсиз, ҳеч бир мартабага даъвогарлик қилмай, унвонлар кетидан қувмай, ўз ишини, бурчини индамай бажариб, ҳалол, камтарона ҳаёт кечириб юраверади. Илми ҳар қанча кучли, ўзи машҳур бўлмасин, кеккаймайди, ўзини бошқалардан ҳеч қачон юқори қўймайди. Вақти соати келиб, бундай инсонларни унвону мартабаларнинг ўзи ахтаради, одамлар унга ҳурмат-иззат кўрсата бошлайди.

Ана шундай табаррук инсонлар қаторига машҳур иқтисодчи олим, йирик сиёсатчи, тажрибали публицист Мурод ака Шарифхўжаевни қўшсак, ўйлайманки, уни яқиндан билган юзлаб, минглаб кишилар чин дилдан бу фикрни қўллаб-қувватлайди. Дарҳақиқат, илму фаннинг заҳматли йўллари, баланд чўққиларидан матонат билан ўтиб келаётган таниқли бу олимни ҳам мукофотлару эътирофлар, иззат-икромларнинг ўзи ахтариб топган.

У ёзган асарлар, айниқса, Мустақиллик имкониятлари ва неъматлари ҳақида яратган асарлари диққатга сазовор. Москвада чоп этилган «Человек определивший эпоху» («Даврни белгилаб берган инсон») китобида Ўзбекистоннинг буюк келажак сари йўли, одамлари, ютуқлари илмий-публицистик усулда таҳлил этилган. «Ўзбекистон фуқаролик жамияти асосларини шакллантириш» (рус ва ўзбек тилларида), «Ўзбекистон — конституциявий давлат», «Менежмент», «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати»...

Яқиндагина Москвада унинг яна бир йирик асари — «Узбекистан и Каримов: уверенная поступь в великое будущее» (Москва «Белый город», 2007) нашрдан чиқди. Ушбу китоблар бугунги куннинг иқтисодий, ижтимоий-сиёсий соҳадаги муаммолар ечими, тараққиёти, ютуқлари ҳақида ҳаётий мисоллар, аниқ далиллар билан шарҳлангани, кейинги авлодлар учун муҳрланиб қўйилгани билан ҳам қимматлидир.

Мурод Шарифхўжаевнинг кимгадир маълум, кимгадир номаълум бўлган бир ибратли фазилати борки, бу ҳақда тўхталмасликнинг ҳеч иложи йўқ.

... Бундан уч йилча илгари бир куни хонага Мурод ака кириб келдилар. Одатдагидек юзларидан табассум, нур ёғилиб турибди. Ўзларига хос маданият, тавозе билан ҳол-аҳвол сўрашиб бўлгач, «Мақола олиб келувдим, агар маъқул бўлса, кўрарсизлар...» дедилар камтарлик билан.

— Домла, ўзингиз келиб овора бўпсиз-да, қўнғироқ қилсангиз етарли эди, одам юборардик ёки бирорта талабадан бериб юборсангиз ҳам бўларди-ку, — дедим.

— Йўқ, ўзим келмасам бўлмайди, — деди жилмайиб, — шу баҳона сизларни ҳам кўриб кетаман...

Қизиқ, беихтиёр хаёлга чўмасан киши, катта бир институт ректори, қўлида қанча-қанча талабалар, ўқитувчилар бўлсаю улуғ ёшда бўлишига қарамай, оппоқ сочи билан мақола кўтариб, ўзи таҳририятга кириб келса... Очиғи, кўпчилик бундай қилолмайди. Мурод ака эса бошқача йўл тутолмайди.

Халқда «олим бўлишдан кўра, одам бўлиш қийин», деган қимматли гап бор. Тўғри, илмий иш қилиш, китоб чиқариш, унвонли бўлиш мумкин. Афсуски, уларнинг ҳаммаси ҳам инсон деган шарафга эга бўлолмайди. Мурод акага инсонийлик фазилатлари учун илмий унвон бериладиган бўлса, аллақачон академик бўларди. Унинг камтарлиги, ҳақиқий зиёли, комил инсонлиги ҳақида яна кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Ҳаётда яна бир нарса кўп кузатилади: яхши, ҳурматли, машҳур ижодкорми, арбобми, чиқса, «мен унинг шогирдиман» дегувчилар кўп бўлади. Ёки аксинча, ёшлар орасида бирорта истеъдод пайдо бўлса, «мен унинг устозиман», дея даъвогарлик қилувчилар ҳам топилади. Мурод Шарифхўжаев чин маънода устозлик мақомига сазовор бўлган инсон. Бу олий мақомни у ҳар жиҳатдан шараф билан оқлаб келмоқда. Шогирдларининг қалбида ўзининг 75 ёшини қаршилаётган академик Мурод Шарифхўжаевга айтадиган кўплаб эзгу тилаклари бор. Лекин уларнинг ҳаммаси замирида битта тилак мужассам: «Устоз, қутлуғ ёшингиз муборак бўлсин. Илм-фан ривожи, мустақилликни мустаҳкамлаш йўлида қилган меҳнатларингиз роҳатини узоқ йиллар кўриб юриш насиб этсин!»

Сафар ОСТОНОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

Мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча қурилиш ташкилотлари ва корхоналари раҳбарлари диққатига!

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ЭНДОКРИНОЛОГИЯ ДИСПАНСЕРИ

ТАНЛОВ САВДОСИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Объект номи:
«Фарғона вилояти эндокринология диспансери биносини капитал таъмирлаш «ҚМИ».
Қурилиш муддати — *2007 йил 20 декабрь.*
Буюртмачи: *Фарғона вилояти эндокринология диспансери.*
Манзили: *Фарғона шаҳар, Ҳасанова кўчаси, 1-уй, тел.: 226-84-76, 226-84-72.*
Қурилиш-монтаж ишлари Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча қурилиш ташкилотлари ва корхоналари раҳбарлари диққатига!

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ЎСМА КАСАЛЛИКЛАРИ ДИСПАНСЕРИ

ТАНЛОВ САВДОСИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Объект номи:
«Фарғона вилояти ўсма касалликлари диспансери биносини капитал таъмирлаш «ҚМИ».
Қурилиш муддати — *2007 йил 20 декабрь.*
Буюртмачи: *Фарғона вилояти ўсма касалликлари диспансери.*
Манзили: *Фарғона шаҳар, Гулистон кўчаси, 11-уй.*
Қурилиш-монтаж ишлари Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча қурилиш ташкилотлари ва корхоналари раҳбарлари диққатига!

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ I-СОН СИЛ КАСАЛЛИКЛАРИ ДИСПАНСЕРИ

.ТАНЛОВ САВДОСИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Объект номи:
Фарғона вилояти 1-сон сил касалликлари диспансери биносини капитал таъмирлаш «ҚМИ».
Қурилиш муддати — *2007 йил 20 декабрь.*
Буюртмачи: *Фарғона вилояти, I-сон сил касалликлари диспансери.*
Манзили: *Фарғона шаҳар, М.Жалил кўчаси, 7-уй.*
Қурилиш-монтаж ишлари Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча қурилиш ташкилотлари ва корхоналари раҳбарлари диққатига!

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ РУҲИЙ КАСАЛЛИКЛАРИ ШИФОХОНАСИ ДИСПАНСЕРИ

ТАНЛОВ САВДОСИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Объект номи:
«Фарғона вилояти руҳий касалликлари шифохонаси биносини капитал таъмирлаш «ҚМИ».
Қурилиш муддати — 2007 йил 20 декабрь.
Буюртмачи: Фарғона вилояти руҳий касалликлари шифохонаси.
Манзили: Фарғона шаҳар, Румий кўчаси, 2/б уй.
Қурилиш-монтаж ишлари Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Ташкилот ва корхоналар қуйидаги шартларга мос келишлари керак: ҳарбий қурилиш объектларида ишлаш учун махсус лицензияга эга бўлишлари, ўхшаш объектларни қуриш бўйича тажрибаси борлиги, етарли касбий ва техникавий малакага, объект қийматининг камида 20% миқдорида айланма маблағига (захирадаги қурилиш материаллари билан бирга) ёки бундай маблағларни тақдим қилишга банк кафолатномаси мавжудлиги, молиявий имкониятларга, ишчи кучи ресурсларига, шартнома тузишга лаёқатли юридик ҳуқуқига эга ва ишончли бўлишлари шарт.

Савдода қатнашиш ва танлов ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — Фарғона вилояти қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш ҳудудий консалтинг марказига қуйидаги манзил бўйича мурожаат қилишлари мумкин:

Фарғона шаҳри, Қ.Раҳимов кўчаси, 2-а уй, телефон/факс: 224-18-71, 224-18-76

Танлов ҳужжатлари бир тўпламининг нархи — 60 000 сўм.

Таклифлар (оферталар) савдо ташкилотчиси томонидан юқоридаги манзилда офертaларни очиш куни ва вақтигача қабул қилинади.

Таклифлар очилиши матбуотда эълон чоп этилгандан бошлаб ўттиз кундан кейин юқорида кўрсатилган манзилда ўтказилади.

Ҳолат

МУЛК ТАҚДИРИ

ЁКИ САВДОДА ЙЎҚ КЎЧМАС МУЛКНИНГ ХАРИДОРГА РАСМИЙЛАШТИРИЛГАНИ ХУСУСИДА

Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ҳамда молиявий таъминлаш Департаментининг Тошкент шаҳри Юнусобод тумани суд ижрочилари бўлинмасига Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2515-автоколонна фойдасига «Шифобахш булоқ» очиқ акциядорлик жамияти (ОАЖ) мулки ҳисобидан 35 524 594 сўм асосий қарз ва 4 800 000 сўм пеня ундириш тўғрисидаги 2002 йил 11 декабрдаги ижро варақаси келиб тушади. Ижрочилар қарздор жойлашган манзил — Х.Асомов кўчаси, 1 «а» уйга чиқиб, биноларни кўздан кечириб, баъзиларига банд солишади. Сўнгра Давлат мулки қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармасидан қарздорнинг жами 20 хонадан иборат маъмурий биносини баҳолаб бериш сўралади. Маъмурий бино «Шаҳар мулки» давлат унитар корхонаси томонидан 51 769 519 сўмга баҳоланган. 2003 йил 7 апрелда ижрочилар С.Хожимуродов ва Ш.Шермуҳаммедовлар ушбу маъмурий бинони қарзни қоплаш мақсадида «кимошди» савдосида сотиб беришни сўраб Тошкент шаҳар муниципиал биржа марказига хат ёзишади.

12 апрель куни «Ўзбекистон овози» газетасида биржа марказининг эълони чоп этилди. Унда бирқанча мулклар (жумладан, маъмурий бино ҳам) бўйича Давлат мулки қўмитасининг Тошкент шаҳар бошқармаси биносида 16, 23, 30 май, 6, 13, 20, 27 июнь ва 4, 11, 18, 25 июль кунлари соат 10.00 да «кимошди» савдолари ўтказилиши маълум қилинган. Лекин маъмурий бино кимошдида сотилмади.

27 майда биржа марказига С.Хожимуродов ва Ш.Шермуҳаммедовлардан энди маъмурий бинони биржа савдосига қўйишни сўралган хат келиб тушди.

Хуллас, маъмурий бино газета эълонида айтилганидек «кимошди» савдоси қолиб, биржа савдосида 29 май куни 52 миллион сўмга «STS VOSTOK» қўшма корхонасига сотилди.

Ҳолатнинг кишини таажжубга соладиган жиҳати кейин рўй берди. Тошкент шаҳар муниципиал биржасига юборилган ҳамма ҳужжатларда ҳам, газета эълонида ҳам, ҳатто баҳолашда ҳам «Шифобахш булоқ»нинг маъмурий биноси ҳақида гап борган эди. Аммо биржанинг биржа савдолари бўлими бошлиғи В.Скибо томонидан 29 май куни тузилган баённомага кўра, «Шифобахш булоқ» ОАЖнинг 2079 кв.м.га тенг бўлган маъмурий ва **ишлаб чиқариш биноси** сотилган. Хуллас, ҳеч жойда йўқ ишлаб чиқариш биноси ана шу «хирмон»да пайдо бўлди... Унинг йўқдан бор бўлишига нима асос бўлганлиги номаълум... Бу ҳолат кишининг эътиборини тортмай қолмайди. Ахир янги «қонун» пайдо бўлмоқда-да — **йўқдан бор бўлади!**

30 май куни тузилган 275-сонли олди-сотди шартномасига кўра, харидор 10 кун муддат ичида савдо ташкилотчисига 1 040 000 сўм миқдорида комиссион тўловни амалга ошириши, 15 июлгача эса Юнусобод тумани ижро бўлинмаси ҳисоб рақамига 50 960 000 сўм ўтказиши лозим эди. Лекин харидор ушбу суммаларни келишилган муддатда тўлашга негадир шошилмади.

Брокерлик идорасининг аризасига кўра, Тошкент шаҳар муниципиал биржа маркази 8 августда Юнусобод тумани суд ижрочилари бўлинмаси ҳамда «STS VOSTOK» ҚКга билдиришнома орқали 275-сонли олди-сотди шартномаси ўз кучини йўқотганлигини маълум қилди. 22 август куни биржа маркази томонидан яна ижро бўлинмасига хат ёзилиб, савдо натижаси бекор бўлган мазкур объект бўйича бундан кейин амалга ошириладиган ҳаракат тўғрисида маълумот сўралди. Лекин бу хатга бўлинмадан ҳеч қанақа муносабат бўлмади.

Қизиғи, 15 июлгача 50 960 000 сўм ижро бўлинмаси депозит ҳисобига ўтказилиши шартномада кўрсатилган бўлса-да, харидор 25 июлгача бор-йўғи 5 000 000 сўм пул тўлаган эди, холос. Лекин улар негадир харидорга ҳеч қандай эътироз билдиришмади. Олди-сотди шартномасининг 5.2 бандига асосан эса агар сотиб олувчи ўрнатилган санада пулни тўламаса, ҳар бир тўланмай кечиктирилган кун учун 0,4 фоиз пеня тўлаши белгиланган эди.

Хуллас, Ер муносабатларини ва кўчмас мулк кадастрини тартибга солиш бош бошқармаси томонидан «STS VOSTOK» ҚКга маъмурий бино билан ишлаб чиқариш биноси ҳам расмийлаштириб берилди. Лекин **161 квадрат метрни ташкил қилувчи ишлаб чиқариш биноси** биржа савдосига қўйилгани, баҳолангани ва ҳоказолар ҳақида бирор жойда бирорта қайд йўқ. Юқорида таъкидланганидек, у дафъатан пайдо бўлмоқда — бинонинг сотувга қўйилгани биржа маркази эълонида йўқ. «Шаҳар мулки» давлат унитар корхонаси баҳолаш далолатномасида ҳам у мавжуд эмас. Ижрочилар бу бинони сотиб беришни сўрашмаган.

«Шифобахш булоқ»да давлат улуши бор ва маъмурий бино сотилган пайтда қарийб банкрот ҳолига келиб қолган, бундан чиқиш учун унга инвестор томонидан сармоя киритишга келишилган эди. Лекин юқоридаги каби ҳолатлармиёки бошқа сабабларми, хуллас, инвестор сармоя киритмади. «Шифобахш булоқ» ОАЖдаги аҳвол мушкуллашди.

Маъмурий бинонинг биринчи қаватида механика цехи жойлашган. Унда ўн номдаги турли технологик жиҳозлар бор. Жиҳозларни бузиб олиб чиқиб кетишнинг эса имконияти йўқ. Шу боис улар кучидан фойдаланиш учун шароит мавжуд эмас.

Бундан ташқари, маъмурий бинода 1152 квадрат метрлик ертўла мавжуд. Унда бинонинг иккала қаватига хизмат кўрсатувчи жиҳозлар бор. Хуллас, бу бино маъмурий бино атални билан ишлаб чиқаришга бевосита алоқадор эди. Ижрочилар зиённи қоплаш учун ОАЖдан мулк ажратаётганларида негадир бу ҳолатларни ҳисобга олишмаган.

Хуллас, ушбу мулк савдоси бўйича саволлар кўп. Тегишли идоралар юқоридаги каби ҳолатларга эътибор қаратади, деб ўйлаймиз.

Акбар ЖОНУЗОҚОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

XORIJDA

МАХСУС ЁРДАМЧИЛАР ТАЙИНЛАНДИ

АҚШ президенти Жорж Буш Мэри Брюс Уорлик хонимни Россия бўйича ўзининг махсус ёрдамчиси этиб тайинлади. Ҳозирга қадар давлат департаментининг Россия ишлари бўйича бошқармасига бошчилик қилган Уорлик хоним, шунингдек, Оқ уй ҳузуридаги Миллий Хавфсизлик Кенгашида Россия бўйича бош директор лавозимини ҳам эгаллайди. Тўғри, бунинг учун унинг номзоди Сенат тасдиғидан ўтиши керак бўлади. Рус тилини билади, қатор йиллар Американинг Москвадаги элчихонасида ишлаган. Чилидаги Вальпараисо университетини, ҳамда Флэтчер олий ҳуқуқшунослик ва дипломатия мактабини тугатган. Оқ уй матбуот хизмати расмий хабарида айтилишича, Буш бригада генерали Терри Вулффни ўзининг Ироқ ва Афғонистон бўйича махсус ёрдамчиси этиб тайинлаган.

ЧАВЕСНИНГ КОНСТИТУЦИЯВИЙ ИСЛОҲОТ РЕЖАСИ

Венесуэла президенти Уго Чавес мамлакат Миллий ассамблеясига Конституцияга ўзгартиришлар киритишни таклиф этди, бу эса унга чекланмаган тарзда сайланиш имкониятини беради. Мухолифат вакиллари бу Чавеснинг умрбод давлат бошлиғи бўлиб қолиш ниятидан бошқа ҳаракат эмас, деб баҳолашмоқда. Кузатувчилар фикрича, парламент президентининг ушбу режасини маъқуллаши мумкин. Шундан сўнг у Венесуэла фуқароларининг кўпчилиги томонидан умуммиллий референдум асосида қабул қилинади.

ҲАМОН ГАРОВДА ҚОЛМОҚДА

Афғонистоннинг Ғазна шаҳрида толиблар ва Жанубий Корея вакиллари ўртасида асирликда қолаётган 19 кишининг тақдири юзасидан музокаралар бошлаб юборилган. Қизил Хоч халқаро қўмитасининг Ғазнадаги маҳаллий бўлимида ўтаётган музокаралар жараёни тўғрисида бирон хабар йўқ. Маълумки, жангарилар 13 август куни аҳволи оғирлашган икки аёлни қўйиб юборишганди. 19 киши ҳамон гаровда турибди. Толиблар вакили Қори Юсуф Аҳмадий жангариларнинг уларни озод этиш шарти сифатида афғон маъмурларидан қамоқхоналардаги саккизта шерикларини озод этишларини талаб қилишини билдирган.

Қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш Сурхондарё вилояти ҳудудий консалтинг маркази «Ўзбекистон овози» газетасининг 2007 йил 17 июль сонида берилган эълондаги таклифлар очилиши манзили қуйидагича ўқилишини маълум қилади:
Термиз шаҳри, Малик Қаҳҳор кўчаси, 10-уй.

Частное иностранное предприятие «ORSHAH TEXTILE» преобразовывается в иностранное предприятие «ORSHAH TEXTILE» в форме общество с ограниченной ответственностью.

Фарғона давлат университети томонидан 2005 йилда Элдорхўжа Равшан ўғли Жалолхўжаев номига берилган BN№222182 рақамли бакалавр дипломи йўқолгани сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон Миллий университети журналистика факультети жамоаси «Оммавий алоқалар ва реклама» кафедрасининг доценти Нодир Гаффоровга падарибузруквори
Насриддин отанинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

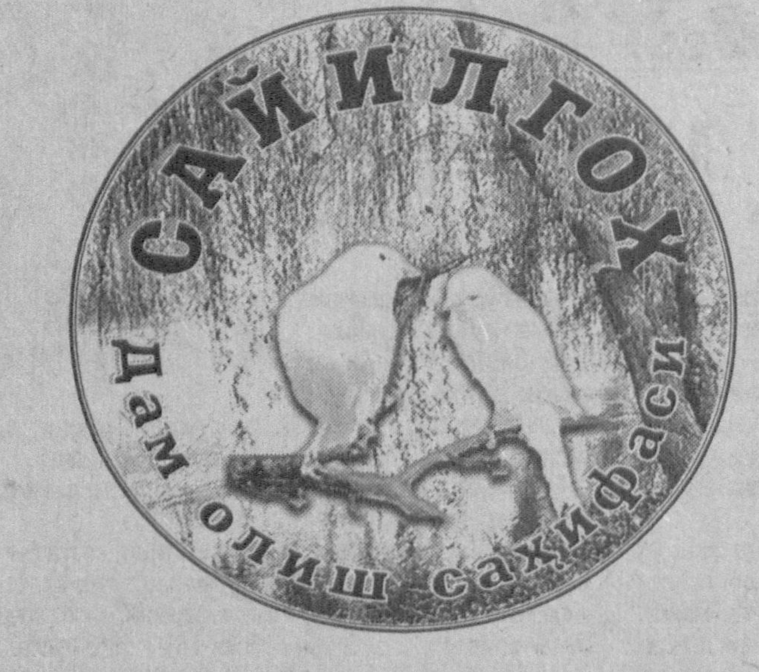

Ватан туйғуси

АНГЛАШ ЛАҲЗАЛАРИ

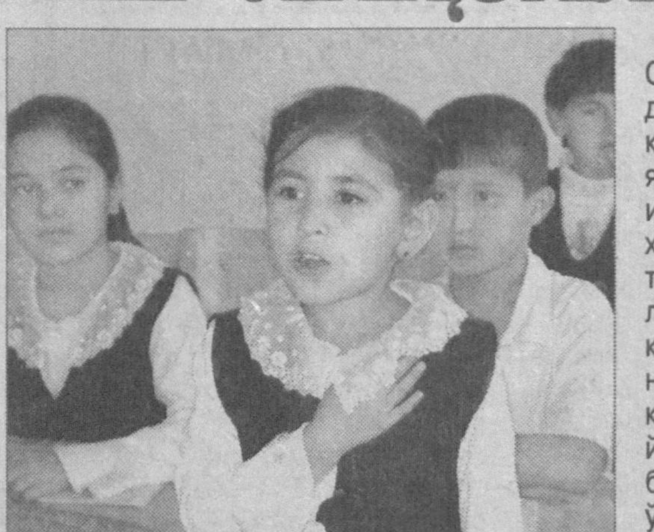

...Бугун тонгда беш яшар ўғлимнинг дафъатан телевизорни ёқиб қолиши уйқумни бузди.

«Эй, жонининг қадрига етмаган бола-ей, ухламайсанми маза қили-и-иб?!» — дедим унга кўзимни ҳам очишга эриниб. У эса: «Дада, туринг, тез туринг! Боғча опамиз айтди, мадҳия айтилаётганда ҳамма ўрнидан туриши керак экан. Туринг сиз ҳам...» — деса бўладими.

Нима дейишимни билмай, бир зум довдираб қолдим. Ростдан ҳам бу вақтда «Ассалом, Ўзбекистон!» кўрсатуви юртимиз мадҳияси билан бошланаётган эди. Тўғриси, уйқумдан кечолмай ётганимга уялиб кетдим. Дарҳол ўрнимдан туриб, ўғлим билан бирга мадҳияни охиригача тингладик...

Кимдир айтиши мумкин, бу ўзини ватанпарвар кўрсатмоқчими, деб. Аслида ҳаммамиз ватанпарвар бўлишимиз шарт! Ахир салкам ўн олти йилки, ҳар тонгда мени, сизни, барчани улуғ маъво — Ўзбекистонимизни севмоққа, қадрламоққа даъват этувчи чорлов радио-телевизор орқали янграйдику! Буни қарангки, ўзи англаб-англамаган ва менинг хижолатимни сезмаган ҳолда мурғаккина ўғлим менга Ватан ҳиссини қай тарзда улуғлаш кераклигини яхшилаб эслатиб қўйди.

Аслида Ватанни англаш турли манзараларда, жараёнларда акс этади. Ватанни «Ватан» сўзини тилга олмай туриб ҳам севиш, қадрлаш, унинг жамолини таъриф этиш, у ҳақда узоқ гапириш ва албатта, ҳимоя қила олиш мумкин.

Қўшработнинг Оқтов тоғи этакларида Қоратош деган қишлоқ бор. Шу ерда яшовчи Иззатилла исмли муаллим йигит ҳар гал борганимда тоғ лолалари шаҳарлик меҳмонларнинг кўнгилхушлиги қурбонига айланаётганидан куюниб гапиради. Шу йил баҳорда қишлоққа борганимда уни ўз ўқувчилари билан тоққа чиқиб, кўчат экиб қайтаётганида учратиб қолдим. Ҳар бир бола 5-10 тадан дарахт кўчати ўтқазибди. Мана сизга, бу улуғ сўзни тилга олмасдан Ватанни англашнинг оддий йўли!

Кўп кўрамиз, халқаро футбол ва бошқа спорт мусобақаларида давлат мадҳиялари янграганда терма жамоа аъзолари, ишқибозлар қўллари кўксида, кўзларида ёш милтиллаганча мадҳияга жўровоз бўлишади. Бу кўз ёшлар ишқибозлик ҳаяжонидан-да дерсиз. Бўлса бордир. Лекин бу ҳолатни айнан кўз очган муқаддас тупроқни, демак, куну тун номини айтиб улуғловчи Ватанни жон қадар севмоқ, эъзозламоқ, деб тушуниш керак. Азбаройи футболга бўлган муҳаббат ишқибозларни стадионга михлаб қўйди, деганимизда ҳам унутмаслик керакки, худди шу футбол ортида, шу футболчилар ҳимоясида юрт шаъни, ғурури ётади. Шу боис қай бир давлатнинг мадҳияси янграса-да бутун стадион тик туради...

Қувондиқ.

Кўнгил мулки

СУЮК ТИМСОЛИДАН СЎЗЛАНГ АЁЛНИНГ

Бағрининг кенглиги осмон қадардир,
Меҳр-муҳаббати уммон қадардир,
Покиза тимсоли имон қадардир,
Суюк тимсолидан сўзланг аёлнинг.

Сиз унинг мансаби, унвонин айтманг,
Эл ичра шуҳрати ва шонин айтманг,
Қирқта жони, минг бир имконин айтманг,
Фазлу-камолидан сўзланг аёлнинг.

Ҳаётхон ОРТИҚБОЕВА.

Сабоқ

«МИНГ БИР ҲАДИС»ДАН НАМУНАЛАР

«Хотинларга энг қимматли киши — ўзининг эри, эрларга энг қимматли киши — унинг онасидир».

✧✧✧

«Бир кишида ушбу уч турли нарса бўлса, Аллоҳ таоло у кишидан рози бўлиб, жаннатга киритади: заиф мискинларга раҳмдил, ота-онага меҳр-шафқат кўрсатса, ўзининг қўл остидаги хизматчиларга яхшилик қилса».

✧✧✧

«Аллоҳ таоло олдида тўғри сўздан ҳам ортиқроқ савобли садақа йўқдир».

✧✧✧

«Жаннатга кираман, деган одам оналарнинг ризолигини олсин».

✧✧✧

«Ҳаёли, одобли бўлмоқ ҳар вақт хайрли ишларга сабаб бўлур».

✧✧✧

«Сахий кишиларнинг таоми шифодир, бахил кишиларнинг таоми хасталикдир».

✧✧✧

«Илм истамоқ ҳар бир мусулмонга фарздир».

Нима дейсиз?

АСАБИНГИЗ БУЗИЛСА...

«Асабийлашаяпсизми? Фалон дорини қабул қилинг, фалон дори ёрдам беради!» каби теле ва радиорекламаларга деярли ҳар куни гувоҳ бўласиз. Билмадик, бу дорилар қанчалик ёрдам беради. Ҳар ҳолда, шифо одамнинг нимадан қай даражада асабийлашишига ҳам боғлиқ бўлса керак. Хуллас, биз асабнинг шифоси ҳақида эмас, кундалик турмушда қайси халқ асабий ҳолатдан чиқиш учун одатда кўпроқ қандай омилларни танлаши ҳақида айрим маълумотларни келтирмоқчимиз.

Кузатувларга кўра, **инглиз**лар асаблари бузилганда уйқу билан ўзларини тинчлантиришар экан. Чунки уйқу пайтида инсон тана аъзолари бўшашиб, дам олади.

Французлар шароб ичиб, ўз асабларини тартибга солишар экан. Бунинг учун тушлик пайтида бир қадаҳ қизил шароб кифоя қиларкан.

Японлар эса асабни тинчлаштиришнинг антиқа усулини қўллашар экан. Ҳадеб жиғларига тегадиган, таъбларини хира қиладиган шахсларнинг қўғирчоқларини ясаб олиб, уни дўппослаб хуморларидан чиқишаркан.

Африкада чақалоқлар қулоқларининг маълум жойларини тешиб қўйиш одатга айланган экан. Шундай қилинса, уларнинг келажакда турмушда дуч келинадиган нохушликларга анча бардошли, оғир, вазмин бўлиб улғайишларига ишонишаркан.

Шарқликлар эса уқалаш муолажалари, хушбўй атирлардан баҳрамандлик ва дилрабо куй-қўшиқлар эшитиш билан асабларини даволашади...

Хўш, қайси халқнинг асаббузарликдан қутилиш усули энг адолатли ва қулай экан. Албатта, бу ҳақда сизнинг шахсий фикрингиз ва хулосангиз бўлиши, табиий. Нима дейсиз? Сиз онгли, ақлли ва маданиятли инсон сифатида қай бирини танлайсиз? Бизга ўз фикр-мулоҳаза, қолаверса, хулосаларингизни ёзиб юборинг.

Йўғ-е, наҳотки?

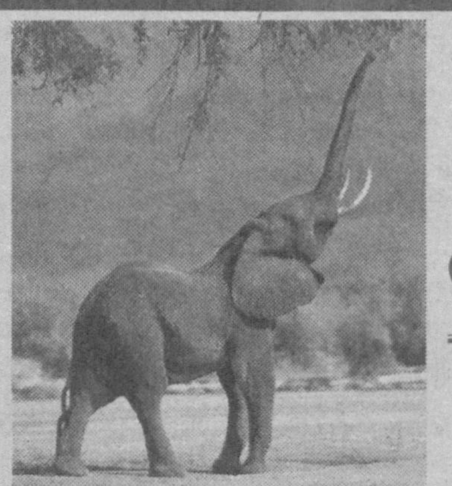

ФИЛ ТИЛГА КИРДИ

Бу дунёнинг мўъжизалари кўп. Жанубий Корея ахборот агентликлари тарқатган хабарга кўра, Йонгин шаҳридаги ҳайвонот боғида яшаётган «Паҳлавон» лақабли фил кутилмаганда... гапира бошлаган. Уни биринчилардан бўлиб филга қараб юрган хизматчи Ким Йонг пайқаб қолган.

Ким филга овқат бераётганида «яхши» деган сўзни эшитган. Аслида ҳайвонот боғида қабул қилинган тартибларга кўра, жониворларга халақит бермаслик мақсадида одамлардан ҳоли, бемалол овқатланишлари учун томошабинлар киритилмайди. Ким Йонг овоз қаердан келди экан, деб атрофга аланглайди. Ҳеч ким йўқлигини кўргач, шундай туюлгандир, деб ўйлайди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай яна ўша сўзни эшитади ва филнинг гапираётганини пайқаб қолади. Ҳозирча фил ўнта сўзни билади. Уларни қўшиб эмас, бетартиб тарзда такрорлайверади. Шунга қарамасдан ҳайвонот боғидаги филнинг гапира бошлаганини эшитган одамлар оқиб келишмоқда, — дея хабар қилади ахборот агентликлари. Табиатда филларнинг гапириши илк бора учрамоқда. Шу сабабли ҳам мамлакатдаги жуда кўплаб ҳайвоншунослар, илмий текшириш институтлари филнинг устида тадқиқотлар олиб бориш учун сўровнома билан мурожаат қилганлар. Лекин жониворнинг асосий хўжайини ҳисобланган ҳайвонот боғи маъмурияти бу «таклиф»ни рад этмоқда. Сабаби аниқ — фил гапира бошлагандан кейин томошабинлар сони кескин ошди. Бундай фойдадан ким ҳам маҳрум бўлишни истайди, дейсиз.

Азиз газетхон, албатта сиз ҳам филларни цирк ёки ҳайвонот боғида кўргансиз. Унинг қандай овоз чиқаришини биласиз. Филнинг гапириши ҳақидаги маълумот сизни қанчалик ҳайратга солди, бир нарса дейиш қийин. Чунки сиз корейс сериалларини ҳам кўп томоша қиласиз. Балки филларнинг овозларида корейсча сўзларга яқин товушлар чиқиб туриши унчалик ажабланарли эмасдир. Мабодо, филлар ўзбекча гапириб юборса-чи? Сизу биз учун чинакам ҳайратли ҳодиса ҳисобланарди, нима дедингиз?!

Моҳинур ҚОДИРОВА.

Тузувчи: Фозилжон ОРИПОВ.

Миллий қадрият

ҒОЛИБ КЕЛГАЙДИР СУКУТ

Никоҳ тўйи арафасида қудалар Санам момом ёнига келишиб, «фарзандларимизни дуо қилинг, сизлардек аҳил яшашсин», дейишаркан. Чунки қишлоғимиздагиларнинг айтишларича, момомиз бобом билан узоқ йиллар бирга умр кечириб, ақалли бирор марта жанжаллашишмаган экан.

— Раҳматли бобонг хўб яхши одам эдию, лекин жаҳли нақ бурнининг учида турарди, — дейди момом. — Дарвозадан киришлари биланоқ пешвоз чиқардим. Агар ғазаби қўзиб турган бўлса дарров рўмолим билан оғзимни ёпиб олардим...

Ўйланиб қоламан. Демак, юз билан юзлашиб турган бу момом турмуши давомида минг бир ташвишу муаммога рўбарў келган, ҳаммасини сукут билан енгиб ўтган экан.

Дарҳақиқат, кимдир бизни бесабаб койиса, аччиқ ёки ноўрин сўзлар айтса, унга қарши ҳужумга ўтмасдан босиқлик билан иш тутишни, жаҳлга сукут билан жавоб беришни уддалай олармикинмиз? Агар бир мартагина шундай қилсак борми, жаҳлдор одам шаштидан тушади, қаршимизда хижолат тортади, нигоҳидаги қаҳр ўрнини ақл эгаллайди. Қаранг, бир зум жим турмоқликнинг мукофоти шунчалик катта экан!

Бугунги кунда кўча-кўйда тилига эрк берадиган, ёнидагиларга бақириб-чақириб, ҳатто уятли сўзларни айтишни ор билмайдиганлар борлиги кишини ранжитади. Лекин бирортамиз уларга, «ҳой, секинроқ, ён-атрофда ёш болалар, катта ёшлилар бор, тилни тийинг, биродар», дейишга шошилмаймиз. Аслида, сўзлашда ҳаёсини йўқотган одам бир ёмон ишни қилиб қўйган киши билан тенгдир. Ёмон ишни қилмоқликдан уялмаган киши бундан ҳам ёмонроғига ўтиши ҳеч гап эмас.

Бир ҳамкасбим шундай воқеани гапириб берганди:

— Хизмат сафарига кетаётиб, хона калитларидан биттасини фаррошга қолдирдим. «Иш столимни артиб-тозалаб, гулларга вақтида сув қуйиб турарсиз», дедим. Бирор ҳафтача ўтиб, қайтсам, хона ичи чанг, гуллар сувсизликдан сўлиёзган... Йўлакда фаррош аёлнинг оҳиста шарпаси эшитилди. Унга қаттиқ-қуруқ гапларни айтиш учун ғазаб билан эшикдан чиқаётсам, қўшни хонадаги йигит ёнимга кирди. «Фаррошимиз бугун ишга чиқибди. Бечора яқинидан айрилиб, ёлғиз қолди. Юринг, кўнгил сўраб чиқайлик» деди. Унга эргашдим. Аёлга таскин-тасалли сўзларини айтарканмиз, мени ўз вақтида жаҳлдан, яъни гуноҳга қолмоқдан қутқарган ҳамкасбимга ичичимдан раҳмат айтдим. Сукут қилмоқликнинг хосиятини минг йилларча аввал Суқрот ҳам айтиб ўтган. Ёзма манбаларда келтирилишича, Суқротнинг завжаси Ксантиппа ўта баджаҳл бўлган, қилдан қийиқ ахтариб эртаю кеч жаврагани жавраган экан. Одамлар Суқротдан «Сиз бунақа аёл билан қандай муроса қилиб юрибсиз?» деб сўрашса, у «Ксантиппа бир лахча чўғ, мен ўз сукутим билан шу чўғнинг олов олишига йўл қўймайман. Яъни менга тинмай қарғиш ёғдирса-да индамайман, қарабсизки, бир зумда жала тиниб, дарров қуёш чарақлайди» дея жавоб беракан.

Демак, жим турмоқлик кишини қийин ҳолатга тушишдан қутқаради, ўзаро низолар чекиниб, асаббузарлик ўрнини муроса эгаллайди. Шу йўсинда ҳар икки томоннинг шаънига путур етмай, обрўси сақланади.

Қадимгилар бежизга айтишмаган:

Сиҳат тиласанг кам е,
Иззат тиласанг кам де!

Гулчеҳра ЖАМИЛОВА.

Интер-спорт

КУБА БОКСЧИЛАРИ ЧЕМПИОНАТГА БОРМАЙДИ

Куба терма жамоаси АҚШда шу йилнинг 18 октябридан 3 ноябригача ўтказиладиган жаҳон чемпионатида иштирок этмаслиги мумкин. Бу ҳақда мамлакат президенти Фидель Кастро баёнот берган. Терма жамоанинг нуфузли мусобақада иштирок этмаслиги кубалик боксчиларнинг бошқа мамлакатларга кетиб қолишларига барҳам бериш билан боғлиқ экан. Мамлакат раҳбари терма жамоа таркибини ўзгартириш, бўлиб ўтган нохуш воқеаларга жиддий муносабат билдириш ҳақидаги фикрини айтган. Ваҳоланки, бу жаҳон чемпионати келаси йили Пекинда ўтказиладиган Олимпия ўйинларига кучлиларни саралаш босқичи саналади. Гап шундаки, Куба президенти терма жамоа аъзоларидан Гильермо Ригондо билан Эрисланди Ларининг Панамерика ўйинларидан кейин Бразилияга қочиб кетганини кечиролмаяпти. Албатта, бу ҳар иккала бокчси ўз вақтида Кубага қайтариб келинган. Улар энди терма жамоага аъзо бўлолмайдилар.

Газетамизнинг 11 август сонидаги изоҳсиз суратга жавоблар

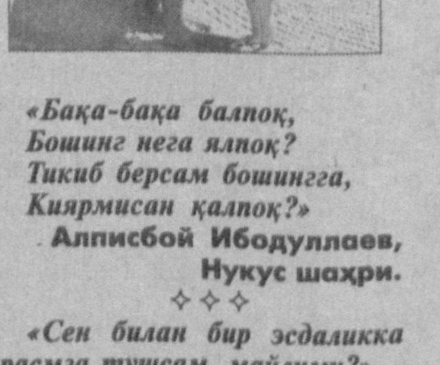

✧✧✧

«Бақа-бақа балпоқ,
Бошинг нега ялпоқ?
Тикиб берсам бошингга,
Киярмисан қалпоқ?»

Алписбой Ибодуллаев,
Нукус шаҳри.

✧✧✧

«Сен билан бир эсдаликка расмга тушсам, майлими?».

Феруз МАҲМУДОВ,
Бухоро шаҳри.

✧✧✧

«Нима бўлди, сениям тишинг оғридими? Юр мен билан дўхтирга!»

Жавоҳир ЭРГАШЕВ,
Чуст тумани.

✧✧✧

«Вой-вуй, манавини қаранглар, кимсан ўзи?
Томмисан, йўқ, Жимми, ўхшамайсан. Топдим — сенчи, овқатимиздан уриб қоладиган боғчамизнинг қорни катта ошпазининг худди ўзисан».

Ўғилой ЖОМАШЕВА,
Бўстонлиқ тумани.

✧✧✧

«Хафа бўлдингми сен,
Мендай боладан.
Ўзим қутқарайми,
Ҳайкал — балодан.»

Дилором ОЧИЛОВА,
Урганч шаҳри.

✧✧✧

«Музқаймоқ емадим, сен ҳам ҳеч нарса кўрмадинг, хўпми?
Туя кўрдингми? Йўқ, дегин».

Зулхумор ҚОДИРОВА,
Қарши.

Қандай изоҳлайсиз?

Саҳифани Норқобил ЖАЛИЛ ва Қувондиқ СИДДИҚ тайёрлади.

BOSH MUHARRIR:
Safar OSTONOV

TAHRIR HAY`ATI:
Abdulla ORIPOV
Latif G`ULOMOV
Asliddin RUSTAMOV
Bobir ALIMOV
Sharbat ABDULLAYEVA
Turobjon JO`RAYEV
Feruz NAZIROV
Murodulla ABDULLAYEV
Ulug`bek MUSTAFOYEV
Norqobil JALIL
(Bosh muharrir o`rinbosari)
Abdurasul JUMAQUL
(Bosh muharrir o`rinbosari)
Muslihiddin MUHIDDINOV
Nomoz SA`DULLAYEV
Svetlana GERASIMOVA
Andrey KUSTOV
Ochilboy RAMATOV
Saidahmad RAHIMOV

MUASSIS:
O`ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

BO`LIMLAR:
Partiya hayoti — 133-10-13
Ma`naviyat va ma`rifat — 133-69-45
Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot — 133-20-36
Huquq — 136-76-21
Ekologiya va salomatlik — 133-44-55
Axborot, sport va harbiy vatanparvarlik — 133-21-43
Xatlar va ommaviy ishlar — 133-12-56 (Tel. Faks)
Mas`ul kotib — 133-72-83
Reklama va e`lonlar — 133-38-55, 133-47-80

VILOYAT MUXBIRLARI:
Andijonda — 25-32-70
Buxoroda — 222-10-92
Gulistonda — 25-22-32
Jizzaxda — 5-49-85
Navoiyda — 223-83-73
Namanganda — 6-43-43
Nukusda — 222-70-15
Samarqandda — 35-20-54
Urganchda — 226-51-35
Farg`onada — 26-43-62
Termizda — 223-79-98

MANZILIMIZ:
100000, TOSHKENT, MATBUOTCHILAR KO`CHASI, 32-UY.
e-mail: info@uzbekistonovozi.uz

Navbatchi: Shohaydar MIRHABIBOV

Gazeta «O`zbekiston ovozi»ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi.
Sahifalovchi-dasturchilar: Ikromjon ISMOILOV, Sobirjon TUNG`ATOV

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili: Buyuk Turon ko`chasi, 41-uy.

Gazeta O`zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007 yil 11 yanvarda ro`yxatga olingan.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma taboq.
Gazeta seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

«O`zbekiston ovozi» materiallarini ko`chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Г — 749
8253 nusxada bosildi
t — Tijorat materiallari
O`zA yakuni — 20.40
Topshirilgan vaqti — 22.00
2 3 4 5 6
Sotuvda erkin narxda